

opisuje namreč, kako je poslušal in gledal na daljnoded ob času volitve volilnih mož proti Ponkovlanski občinski pisarni in dalje tje proti Solčavskim planinam, Seveda da je še tega tudi bilo treba. — No ti ubogi samotar, oj ti nedušljiva sirota, vemo kaj ti manjka, — saj si gledal in se gledaš, pa kam? tje proti zapadu, tje v savinsko dolino, al veš zakaj? Ako nam nočeš sam povedati, bomo ti povedali v kratkem sami. Vsem dopisnikom gori imenovanih in na nas Ponkovljane doposlanih dopisov, pa srčno zahvaljujemo za njihove klobasarije in jim želimo, da bi jih še Celjska „Drobovina“ v bodoče ne zgrešila. Konečno pa vedite, da kedaj bomo zopet klobaso pekli, vam nebomo jesti rekli, — na strani boste stali, in od daleč jo vohali! Naprednjaki iz Ponkve.

Razne stvari.

Kakšen je bil prazgodovinski človek? V Krapini na Hrvaškem so izkopali deset odraslih ljudi in nekaj otrok iz prazgodovinske dobe (toraj iz davno pretečenih časov še pred Kristusovim rojstvom.) Dvorni svetnik Hagen je fotografiral in opisal te ostanke naših pradedov. Značilno je, da so govorilne mišice še tako slabo razvite, da se lahko zanesljivo sklepa, da ti ljudje še niso imeli govorice. Glave so neizmerno velike, obraz širok, nos ploščat, truplo dolgo, noge pa prav kratke. Najdba bo močno vplivala na Darwinov nauk.

Koliko stane strel iz kanona. Avstrijska mirovna družba je izračunila na svojem zadnjem shodu, da velja vsak strel iz velikega topa, kakršne imajo sedajne vojne ladje, smodnik in krogla 4160 kron. Ako pa se pomisli, da je tak top po 93 strelah neraben, kar zopet velja 4340 kron, tako da znaša enkratni strel nič manj kot 8500 kron.

Čudna prirodna prikazen. Iz Amerike se piše o čudni prirodni prikazni, ki so jo ondi videli dne 23. p. m. ob petih v jutro. V tem času se je pokazal izpod meseca, ki je stal visoko na nebu, ognjen steber, mnogo svetlejši, kakor mesec. Prikazen je v treh minutah izginila. Bila je to najbrže meteorska (metličarska) zvezda.

Starost živalij. Slon učaka največjo starost 150 do 200 let, papiga, vrana in labod 100 let, enako orel in pav, goska 50 let, konj 40 let, pes in rak 25 let, mačka 18 let, koza in ovca 10 let, domači zajec 8 let, poljski zajec 7 let, čebela pa živi po leti 6 tednov, le one čebele, ki prezimujejo, ostaneje delj časa pri življenju.

Kaplan zastrupil župnika? 59letni župnik Strnad v Bistrici, občina Pulst na Koroškem in njegov kaplan 30letni Tomaž Mažek, sta živela kakor pes in mačka. V nedeljo dne 7. decembra se je župnik Strnad, ko je pri sv. maši zavžil vino, nakrat nezavesten zgrudil na tla. Prenesli so ga v njegovo sobo, kjer je še le po poldrugi uri prišel zopet k zavesti. Poklicani zdravnik je izrekel, da se je to zgodilo vsled zastrupljenja. Preiskali so mašno vino ki se je izkazalo da je zastrupljeno in sicer z tvarino ciankali. Ljudstvo

je nad tem hudodelstvom razburjeno in je vse enega mnenja, ali javno svoje mnenje izreči si ni upal nikdo. Žandarmerija je konečno dognala, da je vino iz domače fare in se je tudi izkazalo, da je k temu vinu imel pristop kaplan Mažek, kateri si je priskrbel tudi onega strupa. Dotični kaplan je rodom iz Prage. Sumljiv je tega dejanja kaplan tako, da ga je deželno sodišče v Celovcu dalo prejeti in ga je zaprlo. Časniki pišejo, da je bil kaplan v neki preiskavi, pri kateri bi imel kot priča glavno besedo župnik in da ga je baje vsled teh razmer hotel spraviti iz tega sveta. Videli bomo pozneje, kaj bode dognala sodnija.

Pomešano mleko. Dne 25. novembra sta prišla v Ptuj nenadoma dva uradnika preiskovalnega zavoda za živež v Gradcu ter sta začela preiskovati mleko pri mestni mitnici. Našla sta v 18 slučajih mleko pomešano z vodo in se bodejo dotični prodajalci mleka zaradi take sleparije morali zagovarjati pred kazensko sodnijo.

Zunanje novice.

Poroča med levi. Neki lastnik zverinjaka v New-Yorku je hotel prirediti občinstvu nenavadno predstavo ter je razpisal 2500 dolarjev mlademu paru, ki bi se hotel poročiti med divjimi levi v zverinjaku. Oglasila sta se Nemka Berg in Holanec Horn. Po dolgem iskanju so našli tudi duhovnika, ki je šel za dobro plačo v zverinjak poročat. Ženin se je precej tresel, ako je prišla katera zverina preblizu, nevesta pa se ni toliko bala levov, kakor da bi ji ženin zbežal. Končno sta bila zvezana ter sta zmagovito med ploskanjem občinstva zapustila kletko.

Huda burja. V Trstu je bila dne 6. tega meseca strašansko huda burja. Več ljudi je ponesrečilo. Burja je tri žene vrgla s tako silo ob zid, da so bile težko poškodovane. Jedna teh je umrla, druga je v smrtni nevarnosti.

Gostija brez neveste. V Starčovi je imel kmet Sirčev hčerko, ki je slovela za prvo lepotico. Odbila pa je vse snubačce, ker je ljubila revnega mladeniča Dušana Petroviča. Oče pa jo je prisilil, da se je udala za bogatim kmetom Rado Božićem. Ko so se peljali svatje v cerkev, skočil je nenadoma v nevestin voz, preden je mogel ženin prisesti, ljubček Petrovič ter pognal konje v tek. Šele proti večeru sta poslala voz nazaj, a njunega skrivališča niso našli. V kljub temu pa se je vršilo gostovanje dalje brez neveste, in ženin je celo plesal.

Lev, ki ga je bolel zob. Veliki in stari lev v zverinjaku v St. Louis v Združenih državah v Ameriki je bolehal za obolenjem zob. Zobozdravnik mu je vrgel v mesu več porcij morfija, (prašek ki povzroči spanje), lev je zaspal in zobozdravnik mu je s kovaškimi kleščami izpipal pokvarjen izglodan kočnik. Drug dan je imel sicer lev še malega „mačka“ po prašek, a zdaj je zopet zdrav in vesel.

Umor na nemški ladji v Atenah. Ko je prispela pred par tedni „Lorelej“, ladja nemškega poslanika

iz Carigrada v Atene, ostala je zaradi popravila v pristanišču Pireju. Moštvo in časniki so stanovali v mestu, ladjo je stražil po noči le eden podčastnik. V noči 17. je imel nočno stražo podčastnik Biederitzki. Ko je prišel po noči častnik stražo pregledat, je našel stražnico prazno. Manjkal je tudi železni zaboj z važnimi spisi in blagajna. Biederitzkega je našel prebodenega na krovu. Ker so pogrešali tudi matroza Kohlerja, ki je spal tudi na ladji, se je mislilo, da je bil tudi ta umorjen in najbrže v vodo vržen. Blagajno in zaboj so našli daleč proč na pečinah, ker ju lopov ni mogel razbiti. Poveljnik ladje je očitno dolžil Grke zločina, vsled česar je prišlo do hrupnih demonstracij. Tudi vlada je odločno protestirala. Pozneje je policija prijela pogrešanega matroza Kohlerja, ki je priznal, da je umoril podčastnika ter oropal ladjo. K pogrebu umorjenega je poslal celo kralj svoje zastopnike, kaljica pa je poslala krasen venec.

Zopet je šel eden v luknjo. Častnik „Sl. N.“ piše o katoliško-narodnem gospodarstvu tako-le: „Božji mlini meljejo počasi, a gotovo.“ Tako govore kaj radi naši klerikalci in sedaj imajo priliko se prepričati o resničnosti tega svojega pregovora. Božji mlini meljejo počasi katoliško gospodarsko organizacijo, a zmleli jo bodejo gotovo. Zdaj se je zopet podrl jeden teh stebrov katoličanstva v kranjski deželi. Zvestega prijatelja, dr. Brejca, Janeza Podjeda, predsednika katoliške posojilnice v Cerkljah, je zagrabila roka pravice. Ta človek je uganjal v cerkljanski posojilnici čudne reči — kradel in goljufal je, kar se je dalo, kakor se pač godi po različnih klerikalnih zadrukah. Tako je n. pr. neki posestnik vzel posojila 1000 K, vknjiženih pa ima 1855 K, za kateri kapital tirja sedaj kaplan Kos obresti. Neki drugi posestnik je vzel 800 K posojila, vknjižili pa so mu 1600 K. Takih slučajev je še več. Vsled tega je državno pravdnštvo dalo zapreti katoliško-narodnega prvaka Janeza Podjeda. V nedeljo popoldne sta dva orožnika pripeljala Janeza Podjeda vklenjenega v Ljubljano in ga oddala deželni sodniji, kjer je sedaj zaprt. — Zakaj pa same posojilnice? Bog ve! Hranilnice (šparkase), katere imajo državno nadzorstvo, niso nikdar kaj tacega provročile.

Ženitev na sodno povelje. Na Dunaju je bil tožen te dni kujigovodja Matija B., da je Otiliji H. ko je še bila ta 14letna deklica, obljubil zakon. Rekel je namreč proti Otilijini materi: „Hranite mi svojo hčerko, nobena druga ne bo moja žena kot le ona“. Sedaj je Otilija 18letna ter zahteva izpolnitev dane besede. Ker ni storil tega „ženin“ zlepa, šla ga je tožit. B. se je na vse načine izvijal, a sodnik mu je določil samo 14 dni roka, ko mora prinesiti poročni list, sicer ga obsodi. Ubogi ženin je prosil vsaj za daljši rok, toda sodnik mu je rekel, da je imel dovolj dolgi rok 4 leta, a sedaj ni več časa odlagati. In udal se je. Ali bo srečen ta zakon?

Gospodarske stvari.

Žrebica, ki se poti. Žrebice se včasih nenavadno močno potijo (švicajo). Temu je več vzrokov, ki pa so večinoma posledica neprimerne reje. Če je bila žrebica večinoma v hlevu vzrejena in krmljena s krmili, ki tvorijo ne le preobilo mesa in masti, ampak tudi veliko toplote, potem je čisto naravno, da se bo ob vsakem večjem pregibu precej spotila. Dajte žrebicam dovolj pregiba ter primerno krmo, t. j. dobro seno (pa ne detelje) in oves. Žrebice z ozkimi prsi, toraj z majhnimi pluči, se istotako rade in hitro potijo; v tem slučaju ni nobene pomoči. Nenavadnemu potenju more biti vzrok tudi kaka belezen, ki je sicer navaden človek ob njenem pričetku ne pozna; zato se priporoča obrniti se do kakega živinozdravnika.

Kako se zdravi driska pri teletih. Če ne pride driska pri teletih od prehlajenja, potem ima svoj vzrok v krmi, ki jo dobivajo krave, ali v kužni bolezn, ki napade povrsti vsa teleta. V prvem slučaju je krmo premeniti in pokladati po možnosti dobro suho klajo in krmila, ki ne delajo preobilne kisline v želodcu. Zlasti se je ogibati pokvarjene krme, gnilega krömpirja in repe, zaduhle slame itd. Če je pa driska kužna, potem je vsekakor poklicati živinozdravnika, da bolezen v kali zatire drugače še je več škode pričakovati.

Krave, ki so prišle ob mleko. Velikokrat se zgodi, da imajo krave pred oteletvijo mnogo mleka, tako da ni mogoče z molžo ponehati. Ko pa so povrgle tele, potem pa nimajo skoro nič mleka. Vzroki tega so največkrat različni. Pred vsem je napačno, ako se breja krava do zadnjega molze, ker se to navadno poznej kaznuje. Ako je zgubila krava potem ko je povrgla tele mleko, potem ni drugače pomagati, kakor pravilno molsti in vselej skušati dozadnje kaplje pomolsti. Če so mlečne žleze zdrave in nepremenjene ostale, se bo mlečnost samo od sebe povrnila, kar se navadno kmalu zgodi. Če se je pa z mlečnimi žlezami zvršila kaka izprememba, da več pravilno ne delujejo, potem navadno ni nobene pomoči več, izvzemši, če živinozdravnik na podlagi preiskave dožene kak vzrok ki se da odpraviti.

Poslano.*

Iz Lukavec pri Sv. Križu na murskem polju. Ljub „Štajerc“ ne bodeš mi zameril, da spet želim mal prostorček v tvojem cenjenem listu. Ljubi čitatelj „Štajerca“, mogoče, da Vam je znano, da jedne družega decembra dobil pred sodnijskim poslopjem dohtar Grossman 3 mastne s pesjim bičem. Zakaj sem mu jih odmeril Vam hočem sedaj naznaniti. Moj prihodnji zet me je tožil zaradi 200 kron. Cenjenih sem imel 15 svinj in se je nastavila prodaja na dan 22. novembra. Takrat sem položil dohtarju Grossmannu slavnemu nasledniku dohtarja Rozina, 170 kron. Ostalo je še za plačati 30 kron. Jaz sem mu naročil naj iztirja dolg v znesku 61 kon in od Stromajarj.